

1 Mayıs Öncesinde Sohbet

İçeriği Yazan: [Ali İhsan UĞUZ](#) [1] Zaman: Cts, 02/05/2009 - 06:00

Yazar: Ali İhsan Uğuz

Yine 1 Mayıs'ın arifesindeyiz. Son yıllarda rutinleşen Taksim tartışmaları, hemen hiçbir gelişme göstermeyen bir tekrar halinde gündeme girmiş durumda. İktidar cephesinde ise, imaj siyaseti çok daha gelişkin araç ve yöntemlerle sürdürülüyor. Saldırıları dahi "açılım", "reform", vb. tanımlar eşliğinde gündeme sokuluyor.

Gündem, egemenler tarafından sürekli bir şekilde değiştirilmeye çalışılmakta **"halkın gerçek sorunları göz ardı edilmektedir."** Obama ziyareti sonrası Ermeni meselesinden tutun da Kuzey Irak sorunlarına kadar birçok konuda ABD Başkanı talimatlarını verip gitmiş, iktidar ise bunları gerçekleştirirken gündemle sürekli bir şekilde, istediği gibi oynamakta, halkın artan açlık ve yoksulluğunu sürekli bir şekilde göz ardı etmektedir. Bazı yanlış sol siyasetler ise bilerek veya bilmeyerek bu anlayışa hizmet etmekte, gündeme kahraman olmak mantığı ile bakmaktadır. Yine bir 1 Mayıs öncesi Türkiye siyasetine bir göz atıp elbette yorumlarımızı sunacağız. Bu nedenle Devrimci Hareket dergisinde yayınlanan yaşadığımız süreç ile ilgili değerlendirmeler oldukça ilgi çekicidir.

"DEVRİMCİ YOL HAFIZASIYLA YENİDEN ÜRETİM SÜRECİN ZORUNLU İHTİYACIDIR"

"Nedir en zor şey? Görmek gözünün önündekini!" (Goethe)

Bugün sol, belki de tarihinin en boyutlu kafa karışıklığını yaşamaktadır. Yaklaşık 150 yıl boyunca teorik ve pratik düzlemde Marksistlerin ısrarla koruduğu ölçekler bugün **aşılarak** değil, ya yeri boş bırakılarak ya da karşıtı sayılabilecek ölçeklerle ikame edilerek mevcut fikri bütünlük büyük oranda parçalanmıştır.

Sol, zayıf düştükçe, kahramanlık hikâyelerine daha çok öykünür, içeriği değil biçimi öne çıkarır hale geldi. 1 Mayıs'ta olduğu gibi kimi yapıların büyük oranda kendisinin moral ihtiyacını gidermek üzere dönem dönem ortaya koyduğu dar pratikler, o dar çerçeve içinde anlam taşısa da dönemin mücadele ihtiyaçlarını karşılamaktan uzaktır.

Bilinir ki yaşananlardan ders çıkarmamak, tekrara düşmenin önünü açar. Gerçekte konfederasyon başkanlarının bu yılki duruşlarının öz itibarıyla geçen yıldan bir farkı yoktur. Bu yıl 1 Mayıs sonrasında çok ağır eleştirilere maruz bırakılan Süleyman Çelebi'nin geçen yıl 1 Mayıs'ı takip eden süreçte gittiği her ortamda **'Taksim Fatih'** edasıyla mikrofonlara çağrıldığı anımsanırsa, ortadaki çarpıklığı görmek daha kolay olur. Bu, genelde solun, özelde devrimci yapıların **gerçekliğini kabule** hala ne denli uzak olduğunun göstergesidir. Hâlbuki bugün devrimcilerin gelişmeleri, doğru okuyup çözüm üretebilmesi için hiç olmadığı denli diyalektik bir algıya ve yaratıcılığa ihtiyacı vardır.

Yakın geçmişte F tiplerinin **tek gündem maddesi** yapılmış olmasının neler kaybettiirdiği inanıyoruz ki bugün çok daha net biçimlerde görülebiliyor. Buradan çıkarılan derslerin 1 Mayıs'a izdüşürülmesi halinde ise, **gündemin tanımındaki daralmanın** güne dair diğer devrimci görevlerin ihmalini beraberinde getirdiği görülecektir.

Öznel hesaplarla belirlenmiş gündemleri **tek gündem** olarak görüp, bunun dışında kalan tüm olasılıkları devrimciliğin kapsama alanının dışında görmek ve kısa periyodlarla çıkan dergiye, tartışma yoğunluklu konular oluşturmak, yeni karşılaştığımız bir olgu değildir. Biz bu gerçekliği tanımlar ve iki yıldır Taksim'i 'kazananlarla aynı söylemi kullanmazken belki **yapay söylemlerle kabartılmış küçük burjuva ilgiden mahrum kalıyoruz**, ama gerçeği söyleme ve gerçek gündemler oluşturma onurunu yaşamış oluyoruz.

1 Mayıs'ı önceleyen haftalarda **GSS** Meclis'te görüşülürken kendilerine tek gündem olarak Taksim'i

seçip, yasanın zahmetsizce çıkmasının önünü açanlar, 1 Mayıs sonrasında **İstihdam Yasası** geçerken de **gelecek yıl 1 Mayıs'ta nerede olacaklarını ilan etmekle**, yani yine tek gündemle meşgullerdi. Bu şekilde, sınıflar mücadelesinin dışında öznel ihtiyaçlar çerçevesinde gündem oluşturma diğer versiyonu, önüne bugünden gelecek yıl Nisan ayında yapılma ihtimali olan yerel seçimleri koymak ve bu ihtiyaca bağlı olarak düşünülmüş **Çatı Partisi** tartışmaları ile vakit geçirmektedir.

Evet, soruyoruz; **Taksim için mücadele etmiş olmak** biçimindeki 'kazanç', son yüz yılın en büyük kayıplarının 1 Mayıs öncesi ve sonrasında yaşanmış olması ile kıyaslanabilir mi? Devrimciler, devam eden ve sebep olduğu kayıplar giderek büyüyen saldırılar karşısında bir **çözüm öznesi** olarak sahnedeki yerini almak yerine, dar grup çıkarları etrafında içe dönük hesaplarla vakit tüketmeyi sürdürecek mi?" (3 Haziran 2008, Devrimci Hareket)

Evet, yine bir tekrarla karşı karşıyayız. Yukarıda sözünü ettiğimiz kafa karışıklığı devam ediyor. 29 Mart seçimlerinde, devrimcilerin önemli bir kesimi tarafından burjuva siyaset sahnesinde oy peşinde koşturtulup beklentileri sistem içine çekilen kitlelerin, 1 Mayıs'ta Taksim'de olmaları isteniyor. Üstelik çağrıcıların bu konuda **eylemin ciddiyetine denk düşen bir planlamasının** olduğu da söylenemez. Yine kahramanlık hikâyelerine öykünen, ama 1 Mayıs akşamı televizyonlara yansıyan acz görüntülerinin kimi vicdanları harekete geçirmesinden **başarı damıtmaya hazırlanan** bir duruşla karşı karşıyayız. Bu durum solun giderek **dünya ve ülke gerçekliğinin** dışında bütünüyle **öznel** bir konumda hareket ettiğinin en güncel göstergesidir. Aynı zamanda halk ile devrimciler arasında giderek büyüyen açının ve yaşanan güven sorununun en etkili nedenlerinden biridir.

Dünya ölçeğinde imaj siyaseti yürütmek, diğer bir ifadeyle gözleri ve akılları **gölge oyununa** yöneltip, sürecin temel önemdeki sorunlarının gündem dışı kalmasını sağlamak, son yıllarda giderek artan biçimde egemenlerin başvurduğu bir yoldur. Böylece hem emperyalist politikalar eksiksiz biçimde uygulanmış hem de halkların tepkisi büyük oranda önlenmiş veya ikincil önemdeki konulara yöneltilmiş oluyor.

Emperyalistler, krizin yükünü halkların sırtına yıkmak için küresel boyutta kararlar alıp IMF, NATO, v.b oluşumları bu doğrultuda tahkim ederken; bu saldırgan ve sömürücü politikalarını, Obama'nın ten rengiyle, üslubuyla veya yaptığı içi boş vaatlerle kamufle etmektedir. Türkiye'yi, Kafkaslar ve Orta Asya dâhil tüm bölgeyi etkileyecek emperyalist denklemlerin taşeron bileşenlerinden biri haline getirmek için ülkemizi öncelikli ziyaret listesine alan Obama'nın, **üçüncü sınıf bir magazin** eşliğinde haber yapılması bu nedenledir.

Obama, Irak'ta asker azaltmanın, şimdilik İran'a saldırmamanın veya siyahî renginin arkasına saklanarak halklara yakın, demokrat bir imaj bırakmaya çalışırken; Türkiye'de de Tayyip Erdoğan, Nazım'ın itibarının iadesi, Ahmet Kaya'nın mezarının getirtilmesi, TRT Şeş, v.b ile halkların **değişim** ve **çözüm** beklentisini sömürmekte, temel önemdeki hak gasplarını bu şekilde kamufle etmektedir. İşte **1 Mayısın tatil yapılması** da bu kapsamda bir adımdır.

1 Mayıs, işçi sınıfının birlik mücadele ve dayanışma günüdür. Ülkemizde askeri darbelerin dahi gasp etmeye cüret edemediği haklara göz diken, emekçilerin örgütlü olduğu sendikaları güçten düşürüp bir **tabela örgütü** haline getirmek için her yola başvuran AKP, ülkede sol bir baskılanma da yokken 1 Mayıs'ı tatil yapıyorsa, bunun bir kazanım mı yoksa iktidar tarafından bahşedilmiş bir "şeker" mi olduğuna dair kafa yormak gerekiyor.

Sözümüz özellikle bunu bir **zafer**, bir **kazanım** olarak sunan sol kesimlerdir. Geçen yıl Taksim örneğinde olduğu gibi "zafer", bu denli sık ve kolay telaffuz edildiğinde, içeriği de ona ulaşma olasılığı da zayıf düşürülmüş, **potansiyel güçler** yanıltılmış olur. Bu kadar sık kazanılan(!) zaferlerin neden emekçilerin konumunda bir arpa boyu ilerleme sağlayamadığı açıklanamadığında **zafere** de **öncüye** de inanç yitirilir.

Bizlerin kaygısı bu çerçevededir. "1 Mayıs tatil yapılmasın" demiyoruz. İktidar bahşetmiş de olsa, biz bu tatili değerlendirmeli; ama bunun mücadele sonucu kazanılmış bir zafer olmadığı bilinciyle hareket etmeli ve oligarşinin bu tatilin gölgesinde geliştireceği manipülasyonu önlemeliyiz.

Özellikle belirtme ihtiyacı duyuyoruz ki **Çelebi'yle malul** DiSK veya onunla giderek ayrılaşan

KESK, kuruluş amacına denk düşen en küçük bir adım atmaz ve emek cephesinde yaşanan tükenmeyi bir seyirci gibi izlerken, bu yapıların her yıl 1 Mayıs'ın arifesinde yaptığı "devrimcilik" gösterisini artık değerlendirmeye değer dahi bulmuyoruz.

Küçük burjuva, kendini olguların merkezine koyar. Bu nedenle, örgütlü de olsa bir küçük burjuva için, amaçtan ve toplam kazanımlardan öte, hareketinin ne yaptığı değil kendisinin ne yaptığı önemlidir. Benzer şekilde, bir küçük burjuva örgüt için, diğer tüm devrimci yapıların ne yaptığı değil, kendisinin ne yaptığı önemlidir. Bu nedenle, **gerçeklikten uzak tanım ve hedefler geliştirir.**

Bugün de solun önemli bir kesimi, "Taksim her şeydir" yönlendirmesinin etkisine girmiş; kendi gerçekliğini olduğu kadar ülke gerçekliğini de göremeyen bir yanılsama halinde hareket etmektedir.

ŞİİRSEL SÖYLEME DEĞİL GERÇEKLİĞİ GÖRMeye İHTİYAÇ VARDIR

Devrimcilerin, hızla yaşanmakta olan erime ve geri düşme halinden çıkabilmek için şiirsel söyleme değil; gerçekliği görmeye ve çözüm geliştirme imkânlarını büyüten bütünlüklü bir perspektife ihtiyacı vardır.

Lenin, tarihin izlediği yolun **Nevski'nin kaldırımı** gibi düz olmadığını; Mahir Çayan, devrim yolunun **engebeli, dolambaçlı ve sarp** olduğunu söyler. Bu yol, gününbirlik hesaplar üzerine bina edilmiş kolay kazanımlarla değil, devrimi öngören "sabır taşları"yla döşelidir.

Bugün dünyada ve ülkemizde yaşanmakta olan kriz, on yıllardır olmadığı denli sistemin kendi kendini teşhirini sağlamakta, halkların egemen yönlendirmeler dışında farklı arayışlara yönelmesini hızlandırmaktadır. Bu koşullarda yapılması gereken, **1 Mayıs'ı dar kadro eylemine indirmek** değil, devrimcilerle halkların buluşma zemini haline getirmektir. Sorun radikal refleksleri büyütme; bilinmelidir ki bunun da yolu böyle bir buluşmadan geçmektedir.

1 Mayıs, aynı zamanda bir yıl boyunca mücadele içinde elde edilen başarıları/kazanımları taçlandırma günüdür. Yani, 30 Nisan'dan devralınanla, 2 Mayıs'a çıkma günüdür. Sanıldığı gibi gösterilmeye çalışıldığının aksine "Taksim" yönlendirmesinin arkasında radikal bir duruş da yok. **Yıl boyu düşülen politikasızlığın ve edilgenliğin bir sapma halinde dışavurumudur yaşanan.** Üstelik sahnelenen fiili duruşta önceki örneklerde görüldüğü gibi "üstün" değil "mağdur" duruma düşüldüğü için, sınırlı sayıdaki hedef kitlenin motivasyonu da arttırılmış olmamakta, aksine giderek azalan bir **güven** ve artan bir **karamsarlık** halinin müsebbibi olunmaktadır. Bu gidişat değiştirilmeli, demir tersine bükülmelidir.

Devrimciler, gücünü öncelikle haklılıktan alır. Ezilenlere önderlik ederken sergileyecekleri pratiklerde, **ezilmeyi yeniden üreten** acz örnekleri değil, kitlelerin kendine güvenini büyüten **yaratıcılık** örnekleri ortaya koymalıdır. (**Devrimci Hareket dergisi, 24 Nisan 2009.**)

Bütün yaşanan bu süreç içerisinde elbet Taksim inkâr edilemez. Devrimciler yukarıda belirtilen nedenleri de göz önünde bulunduracaklar ancak yine de Taksimde olacaklardır.

Bu anlayış çerçevesinde sloganlarımız halkın gündemi olmalı, iktidarın ve/veya egemenlerin gündemine kuyrukçuluk yapılmamalıdır.

Saygılarımla...

Ali.Uguz@PolitikaDergisi.com [2]

[Bu yazı, Politika Dergisi Sayı 14'te yer almıştır. Tüm hakları saklıdır. Bu yazıyı indirmek için buraya tıklayınız. [3]

Sayı 14'ü indirmek için [buraya tıklayınız.](#) [3]

Yorumlar

- [İç Siyasa](#) [4]

Kaynak URL (13/05/2024 - 04:57 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/makale/1-mayis-oncesinde-sohbet>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/ali-ihsan-uguz>

[2] <mailto:Ali.Uguz@PolitikaDergisi.com>

[3] <http://www.politikadergisi.com/sites/default/files/PD14.zip>

[4] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>